

mt

naš tednik

LETO XXXV. — Stevilka 11 17. marca 1983 Cena 5.— šil. (7 din)
Poštšina plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Volitve v obratni svet pri Intrade

Pred kratkim so bile v mešanem podjetju Intrade v Celovcu volitve v obratni svet. Doslej je zastopal interese in pravice nastavljenec Matevž Wakounig. V petek, 4. 3. 1983, je kandidirala samo ena lista in Matevž Wakounig je bil za tri leta ponovno potrjen v funkciji. Njegova namestnica je Grete Buchelt.

Nastavljenec, večina so koroški Slovenci, želijo čim več transparence pri soodločanju in v tem oziru pričakujejo od novega direktorja primere.

Kot smo zvedeli, bo dosednji direktor inž. Janez Ješe nastopil novo službeno mesto. Za novega direktorja Intrade v Celovcu pa je že bil imenovan inž. Marij Jeglič.

Koroška poje

V nedeljo, 13. marca popoldan je bila velika dvorana celovškega Doma glasbe nabit polna: Krščanska kulturna zveza je vabila na letošnja „Koroško poje“. Posvečena je bila ta osrednja prireditev 75-letnici ustanovitve Slovenske krščanske socialne zveze za Koroško. Peli so zbori iz Podjune, KKZ pa je podelila zaslužnim skladateljem, harmonizatorjem in zbirateljem koroških pesmi priznanja. Več o prireditvi berite na 4. in 5. strani.

Koroška ALÖ se predstavila javnosti:

Če osnovni mandat - Kert v parlamentu!

Če dobi ALÖ pri naslednjih državnozbornih volitvah v Avstriji osnovni mandat, potem bi Mirko Kert, kandidat koroških Slovencev, na vsak način bil zastopan v avstrijskem parlamentu. To bi pomenilo, da bi bili koroški Slovenci po več kot 60-ih letih zastopani v državnem zboru.

Tako so povedali na tiskovni konferenci ALÖ, ki je bila prejšnji četrtek v Celovcu in kjer so predstavniki koroške ALÖ (mdr. dr. Holzinger, M. Kert, M. Bach in dr. Stockhammer) predstavili svoj program in kandidate.

Tiskovne konference so se udeležili časnikarji vseh treh koroških dnevnikov in ORF. V obširnem pogovoru z ORF je Mirko Kert povedal, da se je odločil za kandidaturu na listi ALÖ zato, ker so ga številni prijatelji iz osebnega znanstva, kot iz političnega sodelovanja

Od leve na desno: M. Kert, W. Holzinger in M. Bach

že dalj časa nagovarjali, da bi sprejel to kandidaturu. Kert je nadalje izjavil: „Končno sem se pa odločil, ker vidim v tej Alternativni listi možnost za pogovorno bazo na podlagi partnerstva z nemškimi sosedi na celotnem avstrijskem te-

ritoriju.“ Dodatni razlogi za njegovo odločitev so programska podobnost naših programov, tako gospodarskih kot družbeno-političnih programov, s programi Alternativne liste Avstrije.

Nadalje je Kert izrazil, „da noče-

mo biti nobena tretja sila, ker politični zastopniki vseh Slovencev so vsekakor NSKS in ZSO. Na občinski ravni bo ostala naprej Enotna lista ali pa podobne naše liste, samostojne liste in na Koroški ravni bo obstajala naprej Koroška enotna lista.“ Mirko Kert je prevzel kandidaturu tudi zato, ker vidi možnost, da bi imeli naši ljudje govornika za njihove interese v avstrijskem parlamentu, ki pa ne bi zastopal npr. le Slovencev, ampak bi bil zastopnik vseh narodnih skupnosti. Nadalje pravi Kert: „Naklonjenost manjšinam, to je želja nas vseh. Nismo jo dosegli v nobeni drugi stranki, v Alternativni listi smo jo dosegli.“ Poleg slovenskega pliberskega občinskega odbornika Kerta kandidirajo od Slovencev npr. še občinski odbornik Mačnik iz Vrbe, Janez Lesjak iz Kostanja, predsednik Slovenskega prosvetnega društva „Drabosnjak“ in Miha Zablatnik iz Bilčovsa.

Važno je tudi, kako se razlikujemo alternativci od tako imenovanih „zelenih“. Treba je povedati le tri dejstva: prvič se je za „zeleni“ v listi Tollmann odločil predsednik gradiščanske linije FPÖ. Kaj zastopa FPÖ, to je nam Slovincem posebno jasno. Drugič „zeleni“ niso bili pripravljene sprejeti načelo naklonjenosti do narodnih skupin.

Tretjič pa je treba povedati, da je organiziranost Tollmanove skupine od zgoraj navzdol. Naše predstave pa so bazično-demokratske, to se pravi, da se upošteva volja ljudstva.

Deželni šolski svet spet zavrnil slovensko vlogo

Sklicujoč se na Zakon o narodnih skupinah in na določila izvedbene uredbe je deželni šolski svet za Koroško zavrnil vlogo Narodnega sveta koroških Slovencev in Zveze slovenskih organizacij v zadevi vodenja 3-semesterke kolega za Slovence na trgovski akademiji I v Celovcu (enoletni abiturientski tečaj za Slovence s tem letom izteče), ker je bila napisana v slovenščini. Od zadnjega leta naprej torej deželni šolski svet kategorično zavrača slovensko napisane vloge.

Osrednji organizaciji sta po svojem pravnem zastopniku vložili že več pritožb pri ustavnem, oz. upravnem sodišču na Dunaju, ker je tudi ministrstvo za pouk in umetnost stališče deželnega šolskega sveta le potrdilo.

V torek zvečer je bil — na željo dr. Moka — v Velikovcu pogovor med predsednikom ÖVP in delegacijo NSKS, ki jo je vodil predsednik dr. Matevž Grilc. Velikovško srečanje je nadaljevanje pogovorov med NSKS-om in avstrijskimi parla-

Mock - Slovenci

mentarnimi strankami. V tem smislu se predvideva tudi podobno srečanje med zveznim kanclerjem in našo osrednjo organizacijo.

V pogovoru z Mockom so se dr. Grilc in drugi člani predsedstva NSKS predvsem izrekli proti tristranskemu sporazumu, ki je neomajna ovira za vsak izhod iz slepe ulice, v kateri se nahaja avstrijska manjšinska politika. Mock je to stališče v bistvu potrdil ter se izrekel za brezpogojen dialog z manjšino oz. da bo treba najti rešitev, ki bi bila sprejemljiva za zvezo, deželo in manjšino.

V ostalem je tekla beseda o koroški ÖVP (pogovora sta se udeležila tudi predsednik in tajnik koroške ÖVP, Knafel oz. Hofer) in o njeni protimanjšinski politiki. Zaradi te protimanjšinske politike ÖVP ne uživa zaupanja pri naših ljudeh in jo tudi ne bom podprli 24. aprila — kot ne moremo podpreti ostalih večinskih strank!

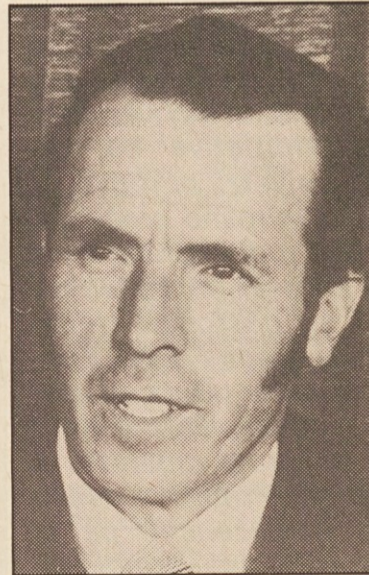
Kandidati Alternative Liste Österreich (ALÖ) za volilno okrožje Koroška

1. Dr. Wolfgang HOLZINGER, 1944, univ. asistent, Celovec-Vetrinj
2. Mirko KERT, 1941, učitelj, Pliberk
3. Mag. Marie-Luise BACH, 1956, dipl. prevajalka, Celovec
4. Mag. dr. Helmut STOCKHAMMER, 1946, znanstveni uradnik, Celovec
5. Eva REITMANN, 1947, nastavljenka, Celovec
6. Miha ZABLATNIK, 1949, nastavljenec, Bilčovs
7. Emilia LEITNER, 1932, strokovna nadučiteljica za verouk, Celovec
8. Univ. docent dr. Manfred MOSER, 1943, univ. asistent, Žrelec
9. Herman MAČNIK, 1932, občinski delavec, Vrba
10. Gerda AMBROS, 1960, študentka, Celovec
11. Janez LESJAK, 1927, delavec, Vrba
12. Ilse WAGNER, 1956, socialna delavka, Celovec-Vetrinj
13. Anton KÜBLER, 1955, učitelj, Irschen
14. Luzia WITSCHNIG, 1961, študentka, Grades-Metnitz
15. Josef TELLIAN, 1951, učitelj, Celovec
16. Wilhelm BERGER, 1957, univerzitetni lektor, Celovec
17. Gottfried RAUTER, 1953, prodajalec, Celovec
18. Mag. Ulrike TURRINI-HAMMERSCHLAG, 1950, srednješolska učiteljica, Gospa sveta

Miha Zablatnik kandidira na 6. mestu koroške ALÖ

Že v prejšnji številki Našega tednika smo pisali, da bo frakcijski vodja EL Pliberk Mirko Kert kandidiral na 2. mestu koroške ALÖ in da je prvi kandidat zapadnega volilnega okrožja (Wahlkreisverband-West). Na 6. mestu kandidira tajnik KEL, Miha Zablatnik iz Biljovsa, Herman Mačnik iz Kostanja, občinski odbornik EL Vrba, je na 9. mestu in na 11. mestu pa Janez Lesjak, predsednik SPD „Drabosnjak“ na Kostanjah.

Herman Mačnik, občinski odbornik (EL Vrba) kandidira za ALÖ

Pobarali smo Janeza Lesjaka, zakaj podpira ALÖ: „Program ALÖ je dokaz žive demokracije, kar se je videlo že pri sedanjih shodih in srečanjih. Nadalje smo koroški Slovenci kot narodna skupnost in vse ostale narodne skupnosti v Avstriji enakopraven subjekt. Mladina ve, da v ALÖ lahko enakopravno in ustvarjajoče sodeluje in soodloča. V etabliranih strankah ji je to onemogočeno.“

TEDNIKOV KOMENTAR

Piše

Borut Sommeregger
(poslovodeči tajnik Kluba slovenskih občinskih odborikov)

Jutri, v petek, bo Klub slovenskih občinskih odborikov zasedal v Tinjah in razpravljal o prihodnjih deželnozborskih volitvah. Prvič v zgodovini druge republike so se koroški Slovenci odločili, da aktivno posežejo v volitve za parlament. Gotovo je ta korak nenavaden, saj je bilo treba tudi dolgih premišljevanj, da so Slovenci nastopili

so gradiščanski Hrvati: volilni boj gre mimo njih, če izvzamemo izjavo voditelja ÖVP Mocka, ki se je zavzel na volilnem zborovanju na Gradiščanskem za Hrvaško kulturno društvo.

Obratno pa smo doživeli razmeroma široko publiciteto o koroških Slovencih, ko so na kongresu alternativcev v Linzu nastopili zastopniki KEL, udeleženi

Od nas bo odvisno...

samostojno pri deželnozborskih volitvah, kaj šele pri volitvah za parlament.

Tokrat se je Koroška enotna lista odločila, da gre del poti skupaj z novo volilno grupacijo, ki nastopa pod imenom „Alternativna lista“.

Pri tej skupini gre za pester zbor ljudi, ki prihajajo iz najrazličnejših svetovnonazorskih taborov in so se odločili, da nastopajo proti trem strankam. Ne bom tu razpravljajal o njihovem programu. Zanimivo je le dejstvo, da so po prvih stikih med koroškimi Slovenci in alternativci etablirane stranke začele odkrivati „ljubezen“ do koroških Slovencev.

Nenavadno hitro so sklicali tako na Dunaju kot v Celovcu pogovore s koroškimi Slovenci, tako da se opazovalec ni mogel orestiti mučnega vtisa, da gre le za predvolilno taktiziranje s slovenskimi glasovi, brez prave vsebine. Potrdilo za to domnevo

na pa je bila tudi ZSO. Ponovno publiciteto smo doživeli na kongresu v Celovcu.

Alternativna lista se je jasno zavzela za pravice manjšin, če bo dosegla osnovni mandat, bo poslala v parlament tudi koroškega Slovenca. Manjšinam je v okviru ALÖ zagotovljena popolna avtonomija, tudi v tem vprašanju se bistveno razlikuje od ostalih strank. Mnenja sem, da mora slovenski občinski odborik, ki bo imel v petek za odločati, že po svoji funkciji dajati slovenskim volilcem jasen odgovor. Od nas bo torej odvisno, ali se bomo v petek izrekli za dosedanja prakso, ki bi jo opisali najbolje tako, da naj vsak voli po svoji vesti, ali pa bomo dali jasno priporočilo tej ali oni stranki. Dosedanja praksa je nekaj pokazala: kadar smo koroški Slovenci aktivno sooblikovali politiko naše družbe, so etablirane stranke bile pripravljene, da uresničijo vsaj delček naših zahtev.

Pester prikaz dejavnosti

Občni zbor Kluba slovenskih študentov na Dunaju, ki je bil v petek, 11. marca 1983, v klubskih prostorih v Mondscheingasse v 7. okraju, je bil znova, zlasti pa ob 60-letnici kluba, priložnost za pretres in oceno tega, kar se je v pretekli poslovni dobi naredilo, oz. kaj se je zamudilo. Po poročilih iz vrst

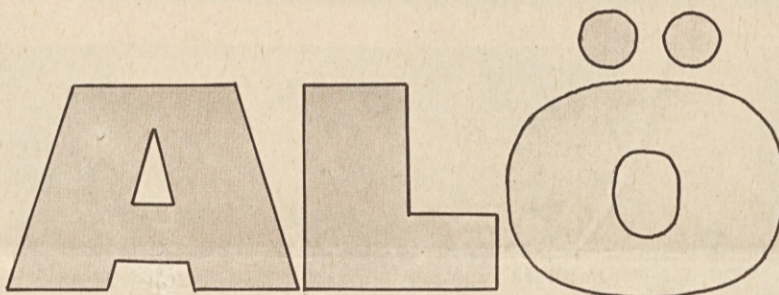
odbora (predsednica Maja Haderlap, tajnica Helena Verdell, blagajničarka Irena Verdell) je sledila diskusija, ki je bila nekaterim bolj po volji, drugim manj. Iz delovnega poročila je bilo razvidno, da se je KSS močno vpregel v vseavstrijsko mirovno gibanje in v protifašistično gibanje, katerega tajništvo je

klub prevzel. Razumljivo je, da klub ustvarja in ohranja tudi tesne vezi s Koroško in z državo matičnega naroda. Na Koroškem se bo treba z vso močjo prizadevati za dosledno dvojezičnost na uradih, posluževati se bo tudi treba krajevnih pobud (npr. v zvezi s primerom Kukovica v Žitari vasi).

V diskusiji so načeli številna vprašanja in probleme, ki pestrijo klub. Med drugim so tudi sklenili, da bojo preimenovali klub v Klub slovenskih študentov in študentk na Dunaju.

Novi predsednik je postal Flori Wieser, podpredsednik Rihard Grilc; tajnik je Igor Schellander, tajnica Aleksandra Pradetto; kulturni ref. Lipi Ogris-Martič, finančni ref. Joža Einspieler; časnikarska ref. Sonja Kölich. Razširjeni (Nadaljevanje na 6. strani)

Tri stranke zoper nas volimo ALÖ — ne vas!

Alternative Liste Österreich

Solidarisch/solidarna - basisdemokratisch/temeljnodemokratična
gewaltfrei/nenasilna - ökologisch/ekološka
minderheitenfreundlich/za manjšine

Pri Tollmannu rotacijski ringa-raja

Že 3. marca je Naš tednik poročal, da Tollmannova skupina „Združenih zelenih Avstrije“ (VGÖ) že rotira, kajti takrat je odstopil njen generalni tajnik ing. Erich Rebaso, proti kateremu je državno tožilstvo sprožilo postopek zaradi oduševanja. Za njim je zgornjeavstrijska Tollmannova skupina doživela rotacijo, ker so enemu od njenih kandidatov dokazali najtesnejše stike z neonacisti in desnimi skrajneži. Iz FPÖ, ki svoje nemške usmerjenosti nikoli ne skriva, je prirotiral k Tollmannu gradiščanski Pelikan, ker ima tu večje izgleda, da bo prišel v državni zbor. Prav ta lov na stolčke nekaterih tolmancov in novozelenih pa je zagrenil voditelja koroških zelenih, bivšega žandarja Josefa Zauchnerja iz Trga, ki je v torek odstopil. Utemeljil pa je svoj odstop s tem, da na Dunaju Tollmannovi zeleni ne kandidirajo in tako podpirajo ljudsko stranko. Kot demokrat je zato odložil svojo funkcijo kot vodja koroških zelenih in kandidat v državni zbor.

Tollmann je proti temeljni demokraciji, ki vlada pri ALÖ. Zato pa lahko zmeraj bolj uživa rotacijski ringa-raja pri svojih „Združenih zelenih“.

Ojačiti odpor proti oboroževalni tekmi

Prvo koroško mirovno srečanje

V soboto in nedeljo, 12. in 13. marca, je Koroška mirovna iniciativa/Kärntner Friedensinitiative na celovški univerzi priredila 1. koroško mirovno srečanje. Nad 150 ljudi je prišlo k večerni mirovni prireditvi, pri kateri so nastopali Heino Fischer, Anton Fuchs, Kundalini, Artur Burz, Peter Raab, Josef Uhl, Erhard Zach ter drugi umetniki in umetnice. Približno osemdeset udeležencev pa je sodelovalo pri popoldanskem programu v soboto, kjer so zasedale razne delovne skupine. V nedeljo dopoldan pa so podali govorniki delovnih skupin poročila. Pogovori in diskusije so pokazali trenutno stanje koroške mirovne iniciative.

Ali se zavedamo, da obstaja grozovita nevarnost samouničenja človeštva, če izbruhne atomska vojna? Mirovno gibanje, ki se širi

po vsem svetu in ki je v Avstriji priredilo mogočno manifestacijo lani na Dunaju (70.000 udeležencev), stoji nasproti oboroževalni tekmi na svetu, ki se odigrava predvsem med zahodnim in vzhodnim vojaškim blokom. Tu preti največja nevarnost, da se njihova tekma v oboroževanju tako priostri, da ne bo možno najti izhoda.

Eden glavnih ciljev mirovnega gibanja je vsekakor, da skuša preprečiti proizvodnjo in postavljanje novega nuklearnega orožja po svetu, kot ga npr. načrtuje NATO jeseni v Evropi. Drugi cilj pa je splošna postopna razorožitev nuklearnega, kemičnega, biološkega in tudi konvencionalnega orožja. Namesto ideološkega hujskanja in vnašanja sovraštva med narode bi si morali prizadevati za sožitje in razorožitev in si tako ustvarjati možnosti za preživetje človeštva in življenja na planetu.

Na prvem koroškem mirovnem srečanju, na katerem je bil navzoč tudi zastopnik vseavstrijskega mirovnega gibanja, smo razglabljali v raznih delovnih skupinah o preteči atomski nevarnosti in o predlogih za razorožitev, ki naj bi se odvijala tako po načelu enakosti in sigurnosti kot tudi enostransko. Kako lahko preprečimo izvažanje avstrijskega orožja ter kako lahko

znižamo in preusmerimo produkcijo orožja v avstrijskih obratih, ne da bi ogrožali delovna mesta. Napačno bi bilo, če bi dolžili posamezne delavce, ki delajo v tovarnah, kjer delajo orožje. Izvajati moramo in moremo pa pritisk na vlado in podjetja, da preusmerijo produkcijo.

Na žalost se ni formirala predvidena delovna skupina „narodnostni konflikti in sporazumevanje med narodi“, kjer bi se obravnavala v prvi vrsti vprašanja v zvezi z nalogami Koroške mirovne iniciative za sožitje in mir v lastni deželi. Te naloge bi med drugim bile tudi zmanjševanje in kritično presojanje obstoječih predsodkov in sovražnih gledanj, iskanje stikov z jezikovnim sosedom, preprečevanje protimanjšinske propagande in širjenje objektivnih informacij o manjšinskem vprašanju, upoštevanje slovensčine kot enakovrednega jezika v vseh socialnih okoljih na dvojezičnem ozemlju in podobno.

Sporazumevanje med narodi in državami pa je treba resno gojiti in vsak lahko prispeva svoj delež. Opaziti pa je bilo, da se Slovenci na Koroškem le poredko in počasi vključujemo v mirovno gibanje. V tej zvezi bi opozoril, da se bo v naslednjih tednih v Celovcu ustanovila regionalna mirovna skupina,

pri kateri bi v širši meri lahko sodelovali tudi Slovenci oziroma njihovi zastopniki. Brez dvoma smo vsi proti vojni in Slovenci dobro poznamo iz naše zgodovine zatiranje in ogroženost. Tudi mi smo dolžni, da vedno spet prispevamo naš delež k miru v deželi in v svetu. Zato se solidarizirajmo s tistimi, ki delajo za mir v mirovnem gibanju. Solidariziranje naj bo obojestransko. Tudi interesi narodne skupnosti bodo bolje upoštevani, če se bomo tudi mi vključevali v skupinah, ki jim sporazumevanje med narodi ni deseta brigada.

Tukaj ni mogoče opisati dela vseh delovnih skupin. Podlaga za skupinsko delo so bili pripravljene diskusijski papirji. Socialna obramba, civilna služba, vojaščina in vsesplošna deželna obramba so bile teme, ki so zanimale precejšnje število udeležencev. Pogovarjali smo se tudi o vzgoji za mir, o blokovski konfrontaciji, o aktivnem nenasilju itd.

Prvo koroško mirovno srečanje je bilo vsekakor pestro. Sodelovale so različne politične in družbene skupine ter posamezniki, pa tudi konfrontacije ni manjkalo. Načrti za mirovno delo v bodoče so obširni in zahtevajo mnogo pripravljenosti do dela. Posebno široko bo koroška mirovna iniciativa zbirala

podporne podpise za tako imenovani Linški poziv/Linzer Apell, ki je naslovljen na zvezno vlado; ta naj bi protestirala proti vzpostavitvi novega jedrskega orožja v Evropi.

Od 7.—15. maja bo vseavstrijski mirovni teden. V okviru tega mirovnega tedna bo tudi koroška mirovna iniciativa posebno informirala javnost o perečih problemih, ki ogrožajo človeštvo in priredila 12. maja skupno z „Umetniki za mir“ večjo mirovno prireditev v Celovcu. Razmišljali smo tudi o mirovnih srečanjih s sosednimi državami oziroma deželami. 2. maja pa bo naslednje srečanje plenuma koroške mirovne iniciative.

dr. Franc Merkač

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“.

Uredništvo: Jože Wakounig (glavni urednik), uredniki: Janko Kulmesch, Heidi Stingler in Franc Wakounig; Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

Tisk: Mohorjeva/Hermagoras, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek, narača se na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave: (04222) 51 25 28. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61000 Ljubljana, tel. 223023.

8. Rožanski izobraževalni teden:

Boj za otroške vrtce, delavsko gibanje v Rožu...

Pretekli petek zvečer je bila v okviru Rožanskega izobraževalnega tedna na Bistrici v Rožu podijska diskusija o dvojezičnih otroških vrtcih. Da je ta problem v tej občini in tudi drugod zelo aktualen in pereč je dokazalo veliko število udeležencev; glavni diskutanti so bili dr. Robert Saxer, Karl Smolle, dr. Franci Zwitter in Simona Rovšek. Iz naznanjih vzrokov pa se vabilu nista odzvala župan Baurecht in dr. Günther Woschitz od deželne vlade, ki je pristojen za vprašanja otroških vrtcev.

Predsednik domačega društva „Kočna“ dr. Janko Zerzer je pozdravil udeležence in vodil tudi diskusijo. Domačin Karl Smolle, ki se z velikim zanimanjem zavzema za ta problem, posebno še na Bistrici, je za uvod prikazal nekaj dejstev. Ko je jeseni leta 1977 zahteval Hanzl Weiss za svojo hčerko v bistriškem otroškem vrtcu „slovensko predšolsko vzgojo“, je to župan Baurecht odklonil z argumenti, da pač vrtnarici ne obvladajo slovensčine, nadalje, da ni denarja ter da doslej še noben občan ni izrazil želje po dvojezičnem otroškem vrtcu. Župan ni videl „potrebe med prebivalstvom“. Ker se pa občani s tem odgovorom niso zadovoljili, je župan Baurecht „prepuštil“ zadevo deželnemu glavarju. Wagner je na to zopet odgovoril, da je za to vprašanje edinole pristojen Dunaj. Smolle je nato zahteval pismeni odgovor oziroma stališče župana. Odgovor je bil tale: „... To stališče ste že dobili od deželnega glavarja. Občina Bistrica v Rožu se popolnoma strinja s tem stališčem.“

O pravnih aspektih tega vprašanja je v diskusiji govoril dr. Franci Zwitter. V zakonskih predpi-

Karl Smolle: „Boj za otroški vrtec se nadaljuje“

sih za vrtce ni nikjer kake prepovedi slovensčine, najdemo pa dolžnost občine, da mora izdati red za vrtce, ki mora upoštevati jasno jezikovno strukturo občanov. Torej to ni formalno vprašanje, ampak je vprašanje načelne pripravljenosti

za pospeševanje manjšine. Tudi dr. Robert Saxer, ki dela na celovški univerzi, se je s to tematiko ukvarjal že dalj časa in je delal v celovškem otroškem vrtcu raziskave. Zanj je popolnoma absurdno, da se mora človek, ki ga je družba popolnoma germanizirala, pozneje težko učiti svojega materinega jezika kot tuji jezik. Dr. Saxer je tudi prepričan in ve iz lastnih izkušenj, da ljudje izven našega okraja vse te probleme mnogo lažje razumejo. Poleg tega je prikazal še nekaj psiholoških aspektov dvojezične vzgoje.

Simona Rovšek, ki je vrtnarica v Št. Primožu, je v diskusiji povedala, kako funkcionira dvojezični otroški vrtec. Obžaluje dejstvo, da nekateri starši mislijo, da je za njih otroke nemščina tako potrebna, da brez tega jezika že v prvih življenjskih letih ne morejo izhajati in se zato počutijo obvezane, da govorijo z otrokom, še preden se prav nauči slovensčine, v nemškem jeziku. Iz tega vzroka čuti otrok že v najmlajših letih, da je materinščina manj vredna in se tega občutka največkrat celo življenje ne znebi.

Za konec diskusije je Karl Smolle v zastopstvu prizadetih staršev še obljubil, da gre boj za dvojezični vrtec na Bistrici naprej.

Heidi Stingler

Borovlje

O poskusih organiziranega slovenskega delavskega gibanja v Rožu je v sredo prejšnjega tedna govoril dr. Gustl Malle, vodja Slovenskega znanstvenega instituta. Dr. Malle je pokazal, da je s snovjo dobro seznanjen in temu primerno dobro in zanimivo je predavanje tudi bilo. Južna Koroška oz. tedaj

Pospeševalna nagrada za Lipuša

Pred kratkim so podelili na Dunaju ljudskoškolskemu ravnatelju in pisatelju Florjanu Lipušu iz Lepene „pospeševalno nagrado za leto 1982“ za roman

„Zmote dijaka Tjaža“. Nagrado podeljuje Zvezno ministrstvo za pouk in umetnost v obliki listine in plakete ter s 40.000 šilingi.

V žiriji, ki se je zavzela za nagrado Lipušu, so sedele tri pisateljice, ki se niso prvič izkazale kot Slovincem naklonjene: gre za Jutto Schutting, katere oče je bil po rodu Korošec, za Marie-Therese Kerschbaumer in za Jeannie Ebner. Da je prevod romana mojstrovina, pa ni jasno šele s to nagrado; v novo naklado izvirnika je prevajalec Peter Handke zapisal, da je to proza, ki jo bodo našli v naslednjem stoletju, če bodo iskali kaj napisanega, kar kritik čas tudi po sto letih še ni uničil.

Uredništvo Našega tednika nagrajencu Florjanu Lipušu ob tem priznanju njegovega dela iskreno čestita in mu želi še veliko ustvarjalne moči! Posebno pa spoštujemo dejstvo, da se Lipuš, čeprav bi imel dosti možnosti, ni nikoli vsiljeval tistim, ki odločajo o uspehu in neuspehu, z drugim in večjim jezikom v deželi.

pretežno slovenski del Koroške je bil že v prejšnjem stoletju industrijsko središče naše dežele, ki je tedaj v svojih mejah združevala še Rajbl (danes Italija) in Mežico (Slovenija). Posebno zavzeto se je postavila za pravice delavstva socialno demokratska stranka in zato je zastopnik Koroške predlagal na velikem srečanju na Češkem, da bi na Koroškem izhajal slovenski socialnodemokratski časopis. Konec 19. stoletja je železnopredelovalno gospodarstvo propadlo in s tem tudi prevozništvu. Borovljski pileji (puškarji) pa so zgubili naročila avstrijske vojske, ker je ta vojaško industrijo osredotočila v Steyru.

Socialna demokracija je med delavstvom, ki je dobivalo novega dotoka iz vrst kmečkih sinov, postajala vedno močnejša in njeni funkcionarji so se posluževali slovensčine. Povezanost med slovenski-

mi delavci je bila precejšnja in tako so ustanovili slovensko delavsko društvo „Rož“ v Borovljah in pozneje še v Št. Janžu. To društvo je obstajalo samo eno leto. Iz nje sta izšli društvi „Svoboda“ v Št. Janžu in „Kočna“ v Svečah. Pri volitvah pa je koroška socialna demokracija pokazala svoj obraz — nemški socialisti niso podprli slovenskega kandidata ampak rajši nemškonacionalca. Precej znana imena med slovenskim delavskim gibanjem so Lambert Ehrlich, Šiman Čemer, Etbin Kristan, Brunnbauer, slovenska delavska središča pa so bila poleg že omenjenih še Bistrica v Rožu, Borovlje, Rebrca, Sinča vas, v Celovcu pa Št. Peter in Št. Rupert.

Dočim med vojnama slovensko delavsko gibanje ni bilo kako prisotno, pa je osvobodilno gibanje bilo med delavci močno zasidrano.

Po ORF-diskusiji iz Pliberka...

Kdo je kriv in kdo je kaj doprinesel?

Prejšnji petek je celovški ORF prenašal diskusijo iz Pliberka, ki se je borila s problematiko delovnih mest v tem kraju. Diskusije so se poleg deželnih politikov ÖVP in SPÖ udeležili župan, podžupan, zastopnik EL-Pliberk, M. Kert, predsednik delavskega sveta pivovarne Sorgendorf Winkl in šef podjetja Štefitz, g. F. Štefitz sam.

V eni uri se da seveda samo malo povedati, pa vendar smo zasledili nekaj zanimivosti:

Župan MIKUSCH si dela resne preglavice zaradi delovnih mest. Je pa politik in zavrača trditve podžupana Oschmautza in poslanca Usterja, da socialisti za južno Koroško niso kaj naredili. Pliberk sam ima 1000 delovnih mest, ampak tudi 300 brezposelnih...

Podžupan OSCHMAUTZ hoče, da je samo avstrijska vlada in nobeden drugi dolžan, da skrbi za delovna mesta v naših krajih. To pove seveda samo zato, ker namigava na delovna mesta mešanih firm, ki mu niso po volji. Na Pecí naj bi ka sami

Pliberčani so diskutirali o svojih gospodarskih problemih

delali lifte in podobno, brez Jugoslovanov. Ti itak nimajo denarja. Nakupi Jugoslovanov pri nas so samo delček gospodarstva — torej ni tako važen. Razočarani smo nad temi izjavami, ker pridejo iz ust nekoga, ki bi moral mednarodno delitev dela bolj ceniti.

Deželni poslanec PFEIFFER je v glavnem delal volilno propagando in pač skušal nakazati, koliko podpore podjetja v obmejnem pasu dobijo. Novo in pozitivno je, da se zavzema za maloobmejni sporazum med Avstrijo in Jugoslavijo.

Deželni poslanec USTER je

argumentiral podobno kot podžupan. Prišel je pri temi regionalne pogodbe spet s staro frazo o popolni reciprociteti, o kateri ve, da jo Jugoslavija ne bo nikoli izpolnila, ker ima drugo ustavo kakor Avstrija. Torej ne more biti potem regionalne pogodbe! Ni bilo pa tam nobenega, ki bi mu povedal, da reciprociteta ni tako važna, ampak bistveno je, da vsaka država spoštuje zakone druge države. Če avstrijski zakon dovoljuje državljanom ali tujim firmam, da pri nas lahko ustanovljajo podjetja, potem se ta zakon ne krši, če pride k nam kdo iz Azije, Afrike ali pa tudi iz Jugoslavije. Če pa afriški, azijski ali jugoslovanski zakoni ne dopuščajo teh svoboščin, je to pač njihova stvar. V Avstriji je pač dovoljeno, in to si štejemo v čast.

Zastopnik EL, M. KERT, je govoril prepričljivo, in skušal ovreči „argumente“ nekaterih sodiskutantov. Šlo mu je za stvar, da se mora obmejno gospodarstvo bolj podpreti in da se mora omogočiti boljše sodelovanje ob meji.

Predsednik delavskega sveta WINKL se je spuščal v predvolilne politične debate. Novo je, da je obžaloval, da firma Gorenje ni prišla v Pliberk. Napovedal je, da bodo za obranitev pivovarne pripravljene tudi za ne navadne premoženjske konstrukcije.

Šef tovarne ŠTEFITZ je govoril precej okorno. Povedal je

pač, da za delovna mesta ne more dobiti subvencij. Kakor človek na to gledaš — pri njem se vidi in čuje, da že 30 let neugodno dela za svoje podjetje in je dal že stotim ljudem zaposlitev. To je sigurno priznanja vredno delo. Greni ga, da tuje firme baje v Pliberku dobijo podpore, on pa ne.

Kdo je zdaj v pliberškem okraju res kaj iniciativnega storil za nova delovna mesta? ÖVP, SPÖ ali kdo? Poglejmo:

- **FILTERWERK:** Iniciative so dali domačini — politiki Slovenci — in skupaj z jugoslovansko firmo TESNILKA ustanovili to podjetje. Brez njih podjetja v Šmihelu ne bi bilo.
- **ŠTEFITZ:** Vse je naredila družina Štefitz sama.
- **TOPSPORT:** Iniciativa domačinov — Slovencev. Kooperacija z jugoslovansko firmo.
- **TRAMPUSCH:** Samopomoč domačina Štefana Trampuscha.
- **Razne trgovine (Kušej, Kriovograd, Zadruga, Blažej)** zaposlujejo blizu 100 nastavlencev. Kdo je dal iniciativo? Domačini.

Ker so blizu volitve, se ÖVP in SPÖ sami hvalita. Ali pa sta res kaj naredili? Lahko podvomimo.

RADIO CELOVEC
SLOVENSKE ODDAJE
Petek, 18. marca:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Drava povej, kje dom je moj — Za konec tedna.

Sobota, 19. marca:

09.00—09.55 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Nedelja, 20. marca:

07.05—07.35 Duhovna misel — Naj pesmica naša darilo vam bo.

Ponedeljek, 21. marca:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Zborovska glasba.

Torek, 22. marca:
 09.30—10.00 Pisani svet.
 14.10—15.00 Koroški obzornik — Jazz za vas.
Sreda, 23. marca:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Da jih ne pozabimo. — Za starejše letnike.

Četrtek, 24. marca:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Literarno-glasbena oddaja.

 Krščanska kulturna zveza
 v Celovcu

 vabi na
JUBILEJNI KONCERT

KOROŠKA POJE

 ob 75-letnici ustanovitve Slovenske
 krščansko-socialne zveze za Koroško

v nedeljo, 20. marca 1983, ob 14.30,
v Delavski zbornici v Beljaku

Nastopajo zbori iz Roža in MePZ iz Doberdoba v Italiji

MePZ „Jakob Petelin-Gallus“ iz Celovca; MePZ „Planina“ iz Sel; Dekliški zbor iz Sel; Sestri Velik iz Kota v Selah; Moški kvintet iz Sel; MoPZ iz Borovelj; Tamburaši iz Slovenjega Plajberka; MoPZ „Kočna“ iz Sveč; MePZ „Mocej“ iz St. Ilja; MePZ „Rož“ iz St. Jakoba v Rožu; Podhumski kvartet KD „Peter Markovič“ iz Rožeka; MoPZ „Jepa-Baško jezero“ iz Loč; Tamburaši iz Loč; Cerkevni MePZ iz St. Lenarta pri sedmih studenčih; MePZ „Podjuna“ iz Pliberka; MePZ „Hrast“ iz Doberdoba v Italiji.

Prisrčno vabljeni!

Vstopnice v predprodaji pri krajevnih prosvetnih društvih in zastopnikih farne mladine, v pisarni Krščanske kulturne zveze v Celovcu (tel.: 04222 - 512528 * 23 ali * 24) in eno uro pred koncertom

DOM V TINJAH

 Od petka, 18. marca 1983, ob 18.00 do nedelje, 20. marca 1983, ob 13.00 **DNEVI MEDITACIJE ZA DEKLETA od 18. leta naprej** „Kaj potrebujem za življenje?“

 Voditelj: dr. Andrej Kajžnik
 Prispevek: šil. 300.—

 V soboto, 19. 3., od 14. do 18. ure **BRKLJANJE Z ZAČIMBAMI**: dišavne kroglice, šopki iz začimb itd.
 Voditelj: Matthias Tschinkel

 V nedeljo, 20. 3., od 9. do 17. ure **CURSILLO** — dan razmišljanja, nem. **Prireditelj:** Curstilekretariat

 Od ponedeljka, 21., do četrtega, 24. 3. **SEMINAR medškofijske delovne skupnosti za vprašanja tujskih delavcev v Avstriji, nem.**

Predavatelj: deželni odposlanec Bertram Jäger, Reinhardt Sonderegger, vodja referata za tujske delavce pri delavski zbornici, ravn. Werner Gasser in univ. prof. dr. Wilhelm Zauner, pastoralni teolog

 V torek, 22. 3., od 9. do 17. ure **Tečaj za spretno roke:**
ORNAMENTIKA Z VOZLI
 Voditeljica: s. Lucija Klemenjak

V torek, 22. 3., ob 19.30 uri

TISKOVNI POGOVOR ob razstavi risb Dragotina Trumbetasa „Postaje tujskega delavca“

Od sobote, 26. 3., 9. ure, do nedelje, 27. 3., 18. ure

DNEVI MEDITACIJE za višješolke in višješolce: „Živeti za cilje“

Voditelj: p. Ivan Antolič

 V soboto, 26. 3., ob 19.30 uri **RAZSTAVA slikarskih del dijakov Slovenske gimnazije v Celovcu**

Svetloletno romanje v

RIM, ASSISI IN PADOVO

Čas: od ponedeljka, 4. aprila 1983 do sobote, 9. aprila 1983

Vodi: g. žpk. Anton Cvetko, Medgorje

 Prispevek: za vožnjo, polpenzion med potjo, polni penzion v Rimu, vstopnine za ogleda, duhovno vodstvo šil. 3270.—
 Vozi: avtobusno podjetje Sienčnik

Izobraževalno in romarsko potovanje

V HERCEGNOVI IN NA TRSAT

Čas: od srede, 11. maja 1983 do nedelje, 15. maja 1983

Proga: Dobria vas/Celovec-Zagreb-Sarajevo-Mostar-Medjugorje-Hercegovina-Dubrovnik-Trogir-Rijeka-Trsat-Celovec/Dobria vas

Duhovni vodja: žpk. p. Anton Cvetko, Medgorje

Turistično vodstvo: mag. Lojze Pušenkaj, Celovec

Cena: za vožnjo in za pol-penzion po hotelih in za vodstvo šil. 2600.—

nosilec kulturnega delovanja

Ob 75-letnici Slovenske krščansko socialne zveze za Koroško:

Pred 75 leti, točneje 12. januarja 1908, je bila v Celovcu ustanovljena „Slovenska krščansko socialna zveza za Koroško“. Že 3. julija 1907 je dr. Lambert Ehrlich, sin zavedne in ugledne Ehrlichove družine iz Žabnic, vložil pravila. Zveza je dala koroškemu slovenskemu kulturnemu delu enotno smer in preprečila razpadanje in razbijanje naše kulturne moči. Njena zasluga je, da sta slovenski narod in njegova kultura na Koroškem prestala vse viharje in nakane uničevanja.

Leta 1934 se je Krščansko socialna zveza preimenovala v Slovensko prosvetno zvezo in po avstrofašističnem prevzemu oblasti morala nositi tudi politično delo koroških Slovencev.

Mladina ... delovanja

Prva slovenska žrtve nacističnih oblastnikov je bil škocijanski župnik in dolgoletni predsednik SPZ Vinko Poljanec. Delovanje SPZ so nacisti brutalno zatrili, niso pa mogli zatreti iskre upora. Po vojni je slovensko kulturno in politično delovanje na Koroškem na novo vzniknilo.

Vrsto let po vojni — do leta 1953 — je obstajala sama ena kulturna organizacija. Idejni razmak se je bolj in bolj širil in 30. 12. 1953 je bila ustanovljena Krščanska kulturna zveza, ki je idejna naslednica Krščansko socialne zveze in predvojnega SPZ.

Spomenu 75-letnice ustanovitve „Slovenske krščansko socialne zveze za Koroško“ je KKZ posvetila letošnjo „Koroška poje“. Prvi koncert je bil v nedeljo, 13. 3. v celovškem domu glasbe. V nedeljo, 20. 3. pa bo drugi koncert v beljaški delavski zbornici.

Kot vselej, je tudi tokrat bilo zanimanje za koncert veliko. V nabit polni dvorani je potekal pester spored. Pestrost je ublažila maratonsko dolgo sedenje. Tu je organizator nudil malo več. Presemetil je vsekakor kakovostni skok nekaterih zborov, kar je dokaz temeljitega in vestnega dela. Sledeči zbori so prepevali: MoPZ „Danica“, Šentanelski pavri, MePZ Slovenske gimnazije, MoPZ „Kralj Matjaž“, MePZ „St. Lipš“, MePZ „Peca“, oktet „Suha“, Plazi-

ška dekleta, MePZ „Srce“, MoPZ „Trta“, dekliški zbor strokovne šole za ženske poklice iz St. Jakoba v Rožu, MoPZ „Franc Leder-Lesičjak“, MePZ „Zarja“ ter združeni moški in mešani zbori. Kapelčani so med drugim peli pesem „Koroška“, ki jo je spesnil že rajni pevec Franc Sadolšek-Mikej in jo je uglasbil pevovalca Jožko Wrulich. Nastopila sta tudi dr. Anton Feinig (bariton) in sin Andrej, ki ga je spremljal na klavirju.

Prireditelj je napravil lepo potezo, ko je počastil živeče skladatelje, harmonizatorje in zbiratelje koroških pesmi. Sledeče zaslužne osebe, ki pa niso vse bile navzoče, so dobile priznanje: Milka Hartman, Lenčka Kupper, Silviya in Eda Velek, Flora Rauter, Ivanka Poljanec, Radovan Gobec, Miroslav Kernjak, Janez Petjak, Hanzi Artač, Jože Ropitz, Valentin Polanšek, Anton Nagele, Joško Kovačič, Franci Cernetov, Pavli Laussegger, Hanzi Kežar, Janez Gregorič, Franc Gojzer, Jakob Hirm, Franc Vejn, Berti Logar, Jožko Wrulich, Zdravko Švikaršič, Anton Spruk, Alojz Hochkofler, Hanzi Gabrijel in Aleksander Černut. Priznanja je podelil predsednik KKZ Lovro Kaselj, povezoval pa je dr. Janko Zerzer, ki je pozdravil tudi vrsto uglednih gostov iz politike in kulturnega življenja to- in onstran meje.

Slike na strani 4 od zgoraj navzdol:

Suški oktet, vodi ga Bertelj Logar (levo), je žel veliko pohvale. — Mirko Kert, kandidat ALÖ, je pozorno sledil koncertu. — Gostje, Šentanelski pavri, prepevajo z veliko ljubeznijo. — Del pevk in pevcev mešanega zbora SPD „Zarja“ iz Železne Kaple. Zbor vodi Jožko Wrulich. — Plaziška dekleta vodi Irena Brezjak. — Moški zbor žitrajške „Trte“, vodi Jozi Starc.

Slike na strani 5 od zgoraj navzdol:

Del slavljencev (od leve): Janez Petjak, Hanzi Artač, Radovan Gobec in Milka Hartman. — Častni gostje so navdušeno ploskali posameznim skupinam. — Predsednik KKZ Lovro Kaselj je slavljencem podelil priznanja. — Helka Milnar vodi škocijanski drobci, ki je vse navdušil. — Basi moškega zbora „Kralj Matjaž“ iz Libuž, ki ga vodi Hanes Košutnik.

**Kaj so menili
po koncertu:**
JURIJ PRAJNIK
 iz Grabalje vasi:

„Koncert mi je ugaljal, predolg ni bil, seveda pa me posebno veselili nastop škocijanskih otrok.“

MIRO KERNJAK
 iz Trebinje:

„Prav, da se je 75-letnica tako proslavila, kajti kultura se mora gojiti. Vemo, da je Korošec pevec, a prav zato bo treba dvigniti kakovost zborov in zborovodij.“

DR. STANKO JELEN

„Predolgo je bilo. Pesmi so bile zelo podučne a naveličane. Izvrstno, da so počastili skladatelje in te glasbenike. Samo, priznanj se jim ne deli kot obhajilo ampak se vsakega posebej pokliče. Da vsak dobi posebej aplavz.“

FRANC SMRTNIK
 iz Kort:

„Koncert je bil zákaj (v redu). Drži pa, da vsi naši koncerti predolgo trajajo.“

ŽUPNIK JANČAR
 iz Slovenjega Plajberka:

„Predolgo, sicer pa lepo.“

DR. MATJAŽ KMECL,
 minister za kulturo v Sloveniji:

„Dobra zamisel, da so zbrali vse te skladatelje, ki so Korošci oz. „posvojeni“. Tu se je videlo lepo, kolikšen je prispevek Koroške k slovenski pevski oz. koncertni kulturi. Skozi to parad se je videlo, kako živa je še ta pesem, kako živi slovenski življenjski pesmijo, ob pesmi in pogosto tudi očitno na temelju pesmi. Zavedati se moramo, da je bila zgodovina naše kulture tudi zgodovina slovenskega naroda. Na Koroškem pa ima to še posebno veljavo.“

JOŽKO WRULICH
 dirigent SPD „Zarja“

„Po mojem občutku je bil koncert predolg, navdušen sem pa nad naraščanjem, ki je tu nastopil. To je edina možnost, da bomo ostali še naprej.“

DR. DANILO TÜRK,
 član SZDL Slovenije:

„Vedno znova je lepo, priti na Koroško na koncerte pevskih zborov, ker pokažejo zlasti dve čisto koroški kvaliteti: prvich visoka stopnja pevskih kulture, ki je mislim tudi sicer značilna za naše zборе, ampak je na Koroškem še posebno občutena. Drugo pa izredna odzivnost publike in doživeti, ki ga takšen koncert ustvari. Nagrajevanje ljudi, ki jih poznamo po njihovih delih, je zelo pomembno. To je posrečena ideja in da bi taka ostala, naj ne bo prepogosta. To pa organizatorji tako dobro vedo. Kar se pa tiče sestavov zborov, moram povedati, da je večina pevcev mladih. To je važno, kajti z zborovskim petjem je mogoče pritegniti dosti ljudi.“

Pripravil Franc Wakouinj

PRIREDITVE**BILČOVŠ**

Ogled filma „PASTIRCI“

Prireditelj: farna mladina v Bilčovsu
Kraj: v mežnarji v Bilčovsu
Čas: nedelja, 20. marca 1983, ob 14.30 uri

ŠT. PRIMOŽ

LJUJSKA IGRA DIVJI LOVEC

Prireditelj: SPD Danica v Št. Vidu
Čas: sobota, 19. 3., ob 20. uri
Kraj: Kulturni dom v Št. Primožu
Gostujejo igralci KD Jezersko

POTOVANJE SKOZI JUGOSLAVIJO, BOLGARIJO, TURČIJO IN GRČIJO**Prireditelj:** Zveza koroških partizanov

Vozí avtopodjetje Sienčnik
Čas: od 5. do 15. maja 1983
Cena: 5000.— šil.; v tej ceni je vključen polpenzion (zajtrk in večerja) ter prenočevanje v dvoposteljnih sobah.

Prijave pisмено na Zvezo koroških partizanov, 9020 Celovec, Gasometergasse 10, tel. dop. (04222) 513752, ali pop. 593774.

ŠTEBEN

FILMSKI VEČER

Prireditelj: SPD „Edinost“ v Štebnu
Kraj: Gostilna Juena
Čas: petek, 18. 3., ob 20. uri
Amaterski film bo predvajal Franc Krajger iz Štebna.

OBIRSKO

PLESNI TEČAJ

Prireditelj: Alpski klub OBIR
Čas: nedelja, 20. 3., ob 14. uri
Kraj: gostilna Srienec
Prijave: v nedeljo, 13. 3., 10.30 do 12. ure in v nedeljo, 20. 3., 10.30 do 12. ure

ŠT. JAKOB

SPZ in krajevna društva vabijo na DNEVE SLOVENSKEGA FILMA, ki bodo v času od 22. do 25. marca 1983. V teh dneh bodo ljubitelji slovenske filmske umetnosti lahko videli sledeče filme:

Tistega lepega dne v torek, 22. marca 1983, ob 20. uri v kinodvorani na Čajni
Deseti brat v sredo, 23. marca 1983, ob 20. uri v Burgkino v Velikovcu
Kekec v četrtek, 24. marca 1983, ob 15. uri v kinu Janach v Št. Jakobu v Rožu in film
Pustota prav tako 25. marca 1983, ob 20. uri v kinu Janach v Št. Jakobu v Rožu.

CELOVEC

Slovenska prosvetna zveza in Dom umetnikov v Celovcu vabita na

LIKOVNO RAZSTAVO

na kateri sodelujejo likovni umetniki Lucijan Bratuš, Boris Jesih, Metka Krašovec, Jože Spacal, Branko Suhy in Gorazd Šefran.

Razstava bo odprta od 17. marca do 7. aprila 1983 od ponedeljka do petka v času od 11. do 13. ure in od 16. do 19. ure.

Na dan otvoritve dne 17. marca 1983 bo ob 16. uri diskusija o

AKTUALNIH TENDENCAH V LIKOVNI UMETNOSTI NA KOROŠKEM IN V SLOVENIJI

Diskusija bo v veliki dvorani Doma umetnikov, uvodne besede pa bo spregovoril dir. Moderne galerije v Ljubljani Zoran Kržišnik.

Prisrčno vabljeni!

CELOVEC**OGLED PRUNČEVEGA FILMA O „SLOVENSKE LITERATURE“**

Prireditelj: SPD „Bisernica“ v Celovcu
Kraj: v javnem studiu ORF
Čas: v petek, 18. marca 1983, ob 19.00

Po ogledu filma diskusija z literarnimi ustvarjalci in pričakujemo tudi avtorja.

Kotmara vas

Ime ni samo pridevek, ime je last, ime je del tistega, ki to ime nosi, je del njegove osebnosti. Če zatajim ali spremenim svoje ime, zatajim samega sebe, skušam spremeniti svojo identiteto, je dejal med svojim predavanjem o domačih hišnih in ledinskih imenih, ki je bilo v četrtek, 16. marca 1983 pri Mežnarju v Kotmari vasi, profesor Anton Feinig iz Sveč. Ker so torej imena stara dediščina, je treba tem bolj skrbno in tudi ljubosumno varovati to dediščino. Od vseh teh imen so seveda najbolj zanimiva ledinska. Zanimiva, pogostokrat svojevrstna je tudi usoda imen. Tako npr. bo le malokdo vedel, da nemško-zveneči priimek Scharschön ali Serschön ni nič drugega kakor slovenski SRŠEN, pa tudi druga, znana imena ne morejo zatajiti svojega pravega izvora.

Udeležba je bila zelo dobra. Govoto pa bo pritegnilo še več ljudi predavanje o hišnih in ledinskih imenih v raznih krajih kotmirške občine.

Suha

Minulo nedeljo smo doživeli na Suhi zelo zanimivo predavanje z diapozitivi. Na povabilo katoliške mladine je g. župnik Vinko Zaletel na svojevstven način podal pregled kulturne dejavnosti koroških Slovencev v letu 1982. Z zadoščenjem smo Sušani ugotovili, da so v tem kulturnem pregledu z otroškim zborom Suha in pevsko instrumentalno skupino iz Žvabeka v precejšnji meri zastopani tudi naši občani.

G. Zaletel pa nam je nadalje poročal o novi maši v Selah in o srečanju koroških Slovencev s papežem, na kratko nam pa je tudi predstavil škofa Antona Martina Slomška in apostola Cirila in Metoda. Predavanje je zaključil s poučno zgodbo o pastirju Folteju.

Mladi in starejši smo bili v enaki meri navdušeni. Vsi navzoči, in teh je bilo res veliko, so izrazili željo, da bi bilo na Suhi še več takih prireditvev.
J. L.

Pretekli petek je položil oddelek Glasbene šole v provincialni hiši v Celovcu vmesni obračun. Ponovno se je pokazalo, kako resno izvršujeta učiteljici svoj pouk in kako vestno se učenci vadijo na instrumentalnih. Oboje pa je možno le, ker jim nudijo šolske sestre res idealne pogoje.

Težišče je v provincialni na učenju klavirja. Temu je seveda odgovarjal program, ki ga je izvajalo 14 učenk in učencev. Vmes pa sta dve učenki igrali na prečnih flavtah. Spored, ki je bil pod geslom „Pomlad v pesmi in glasbi“, je popestrila Barbara Gotthard s primernimi recitacijami.

Libuč

Kdo neki ne pozna v bližnji in daljni okolici Libuč Herberta Močilnika, pd. Mlinarjevega Berteja. Sedaj praznuje Bertej svoj 75. rojstni dan. Tisti, ki ga poznajo, tega niti ne morejo verjeti, saj mu ni opaziti teh let. Pa kaj hočeš, življenjskih let ne moreš samovoljno skrajšati oz. podaljšati...

Pri Mlinarju nekoč niso samo mleli moke za kruh. Pri Mlinarju je bil prej enkrat pravi libuški „center“. Blažejev Folt je npr. začel trgovati v Mlinarjevi hiši, preden si je postavil v Libučah, nato pa v Pliberku mogočno trgovino. Predvsem pa je bila Mlinarjeva hiša kraj za vse tiste, ki so pletli vence za razne „ohceti“ ali pa za cerkev pri sv. Jerneju. Sploh naš slavljenec ni samo velik ljubitelj domače živinoreje, temveč tudi rož. Tako je bil eden izmed tistih, ki vedno gledajo na to, da je zgornjelibuška

cerkev dovolj okrašena z rožami, za žeganje pa z lepimi „krienci“.

In tudi to: Mlinarjev Bertej je zvest bralec „Našega tednika“ ter drugih slovenskih listov in knjig. Želimo mu ob visokem življenjskem jubileju obilo sreče, zadovoljstva, predvsem pa zdravja. Na mnoga leta!

Dunajski študentje...

(nadaljevanje z 2. strani)

odbor: Gabrijel Wutti, Mario Koncilja, Borut Sturm-Šnabl, Peter Stern, Zdenko Leitgeb. Pregledniki: Marijan Jelen, Irena Verdel, Tomo Weiss.

V imenu Narodnega sveta koroških Slovencev se je udeležil občnega zbora Jože Wakounig, ki je izrekel dunajskim študentom priznanje za pozitivno delo in jim tudi za prihodnost zaželel ves uspeh v prizadevanju, da bi v klubu združili res vse slovenske študente na Dunaju; Koroško dijaško zvezo je zastopal osmošolec Hubert Mikel. V imenu Zveze slovenskih organizacij je spregovoril pozdravne besede Teodor Domej, za Zvezo slovenske mladine pa Marjan Pečnik. Pozdrave Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije je prinesla Barbara Goričar. Nadalje so bili navzoči še predstavniki visokošolskih in mladinskih organizacij iz Slovenije, zastopniki graškega in celovškega kluba, zastopstvo Hrvaškega akademskega kluba na Dunaju in drugih visokošolskih združenj.

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA

vabi na

redni občni zbor,

ki bo v petek, 25. marca 1983, ob 19.00 uri, v Slomškovem domu (10. Oktoberstraže 25) v Celovcu

VSAKO DRUŠTVO IMA NA OBČNEM ZBORU DVE GLASOVNI PRAVICI. OBČNEGA ZBORA SE LAHKO UDELEŽIJO TUDI DRUGI ČLANI DRUŠTEV BREZ VOLINE PRAVICE.

ANKARAN

20. 3. 1983 bo koprski škof dr. Janez Jenko blagoslovil temeljni kamen nove cerkve v Ankaranu, ki bo prav tako posvečena sv. Nikolaju, kot je bila prej šija, San Nicolò — zdaj v sklopu hotela Adria. Slovesnost bo ob treh popoldne.

CELOVEC

VELIKONOČNI OKRAS

Prireditelj: SKD v Celovcu
Kraj: dvorana Slomškovega doma (10. Oktoberstraže 25) v Celovcu
Čas: četrtek, 24. 3., ob 19. uri
Uvod o velikonočnih simbolih: dr. P. Zabltnik
Praktična izdelava okrasov in simbolov: prof. Janja Zikulnig

SELE

REDNI OBČNI ZBOR

Prireditelj: Podporno društvo proti požarnim škodam v Selah
Kraj: farni dom v Selah
Čas: nedelja, 20. 3., po prvi maši

CELOVEC**PREDAVANJE Z DIA-POZITIVI „SV. DEŽELA NEKDAJ IN DANES“**

Prireditelj: SKD v Celovcu
Kraj: dvorana Slomškovega doma (10. Oktoberstraže 25) v Celovcu
Čas: torek, 22. 3. 1983, ob 19.30 uri
Predava: Vinko Zaletel

ŠMIHEL

Dr. Matjaž Sienčnik predava

„O otroških boleznih“

v petek, 18. 3., ob 20. uri v farni dvorani v Šmihelu
Prireditelj: Katoliško prosvetno društvo v Šmihelu pri Pliberku.

CELOVEC

RAZSTAVA SLIK STANKA SADJAKA

Prireditelj: Mohorjeva
Kraj: Mohorjeva knjigarna v Celovcu
Čas: od 25. marca do 23. aprila 1983
(knjigarna je odprta od ponedeljka do petka od 7.30 do 12.30 in od 14.30 do 17.30, v sobotah pa od 7.30 do 12.30)
Ob odprtju, dne 25. marca 1983, ob 18. uri bo dražba ene razstavljenih slik v prid prizadetemu otroku!

RADIŠE

Komedijski „40 KARATOV“

Prireditelj: SPD „Radiše“

Kraj: kulturni dom na Radišah
Čas: sobota, 19. marca 1983, ob 20. uri
Gostuje: kulturno društvo Brezje

PODRAVLJESlovenska prosvetna zveza vabi na **SEMINAR**

ki bo v soboto in nedeljo, 19. in 20. marca 1983 v prostorih bivše kmetijske šole v Podravljah s sledečim sporedom:
sobota, 19. marca 1983:
19.00 Josip Vidmar: Problemi enotnega slovenskega kulturnega prostora

nedelja, 20. marca 1983:
9.00 Franci Zwitter ml.: Od odrske dejavnosti do ljudske pesmi (prez in ocena). Po obeh referatih je na sporedu diskusija.
Prireditelj: seminar vabi prosvetarje krajevnih društev in vse, ki se zanimajo za to problematiko. Udeleženci seminarja se pri SPZ lahko prijavi pismeno ali po telefonu (04222) 32594 ali 33108. Odbor

ČESTITAMO

Anici in Hanziju Writzu iz Štebna pri Globasnici se je rodil sin. Iskreno čestitam!

Znani odvetnik in prosvetar dr. Janko Wiegale iz Zahomca na Ziljski Bistrici bo praznoval te dni svoj 50. rojstni dan. Najboljšim željam se pridružuje uredništvo NT!

Andreji Wernig iz Kočuhe pri Šmarjeti se je pred kratkim rodila hčerka Tea. Iskreno čestitam!

Ingrid Kaltenbacher iz Rožeka je pred kratkim rodila sina Klementa Gregorja. Iskreno čestitam!

Ketci in Slavku Stickerju iz Št. Petra pri Št. Jakobu se je rodil sin, ki ga bodo imenovali Samo. Iskreno čestitam!

Leniji in Tomažu Ogrisu na Radišah se je rodil sin. Iskreno čestitam!

Sonji in Štefanu Kramerju se je rodila hčerka, ki jo bosta krstila na ime Sonja. Iskreno čestitam!

Iskreno čestitamo gospe Magdalenii Kriber na Ziljskem Brdu, ki dopolni 23. marca 89. življenjski jubilej. Tudi za naprej želimo naši zvesti bralki vse dobro, zlasti še trdnega zdravja!

Župniku Jožefu Vrhnjaku v Šmihelu pri Kuharju iskreno čestitam za 91. rojstni dan.

Iskreno čestitam Matildi Rormeister pri Čemru v Lovanakah za 82. rojstni dan.

Bertej Močilnik v Zgornjih Libučah je praznoval te dni 75. rojstni dan. Iskreno čestitam!

Jožef Pečnik, pd. Ravnjak na vrhu Komeljna pri Pliberku, je praznoval te dni 59. rojstni dan. Iskreno čestitam!

Maksimilijan Štingl, župnik na Brnci, opravlja svoje delo v tej fari že 37 let. Iskreno čestitam.

Okroglo obletnico svojega rojstva je praznovala predčerašnjim voditeljica folklorne skupine SPD „Zarja“ v Železni Kapli Travdi Urschitz. Njej in tudi folklorni skupini vse najboljši! Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo NT!

Abrahama je srečala Strdenova Pepca iz Leš pri Št. Jakobu. K temu prazniku ji čestitajo vsi domači. Pridružuje se tudi uredništvo NT!

Walter, Ottitsch

Delavnica: 9072 Bilčovs — Podgrad 7 — tel.: (0 42 28) 27 39.

Umetniška in strokovna izdelava novih cerkvenih orgel vsake velikosti

Restavriranje — predelava — uglaševanje — čiščenje — mehovi za orgle
Popravila harmonijev in uglaševanje

Slovo od Omrove matere v Mali vasi

Ob navzočnosti številnih vernikov, žalnih gostov, znancev in prijateljev, smo v ponedeljek, 7. marca, ob asistenci sedmih duhovnikov v toplem prazniško sijočem soncu položili na globaškem pokopališču versko in kulturno nadvse zaslužno ženo Nežo Gregorič, pd. Omrovo mater v Mali vasi, k zadnjemu počitku.

Rodila se je leta 1902 pri Konečniku v Vogrčah. Mati ji je umrla pri porodu. Tako je bila vzgojno odvisna od ostalih domačih, v veliki meri tudi od tedanjega zelo gorečega in kulturno agilnega župnika Ivana Sekola. Doraščala je v idilčnih Vogrčah, se tu razvila v nadarjeno pevko in prosvetno delavko. Duhovno jo je oblikovala tedaj cvetoča Marijina družba in poleg nje še druge cerkvene in narodno prosvetne organizacije.

Leta 1926 se je poročila z Janezom Gregoričem, pd. Omrom v Mali vasi. Tu je z vso pridnostjo gospodarila in pomagala v času tedanje gospodarske krize možu pri kmetovanju.

Sedmim otrokom ni dala samo telesnega življenja. Posredovala jim je tudi temeljito versko izobrazbo in močno narodno zavest.

Leta 1960 ji je umrl mož, nakar je ob njenem še nadaljnjem večšem vodstvu prevzela kmetijo mlada družina.

Delo, številni otroci in razne skrbi so izčrpale njene moči. Začela je pešati. Umaknila se je k svoji hčeri Mari. Pri njej je večinoma v postelji preživela svojih zadnjih 12 let.

Prvi petki so bili za pokojno nadvse važni življenjski mejniki. Cenila jih je kot svetle utrinke božje ljubezni. Vsak tak utrinek jo je osrečil in ji dajal moč v trpljenju. Tudi zadnji prvi petek je še prejela nekaj ur pred smrtjo sv. popotnico.

Usahnila je kakor sveča na oltarju. Gorela je svetlo svojemu možu, svoji družini, svoji vasi in fari in ne nazadnje svojemu slovenskemu narodu na Koroškem.

Kakor pravi pesnik: „Bila je luč, ki sijala svetlo je v žrtev, zdaj mirno spi, njen sten je mrtev, njen zgleđ pa z večnosti nam sije.“

Pokojna je bila mati v pravem pomenu besede, mati kot si je želi Cerkev in narod. Razdajala se je in izčrpavala za družino, za dom, za boljši svet, za Boga in za večnost.

Kot verni ljudje pa vemo, da je pokojna samo spremenila način svoje navzočnosti med nami. Nje-

ne materinske dobrote, njenega zavetja in miru, njene ljubezni in njene žive vere nismo zagreblji v zemljo. Po teh svojih duhovnih vrednotah živi pokojna Omrova mati naprej med nami. Naj bi našla med našim ljudstvom mnogo idealnih ženâ-posnemalk, ki bi sledile njenemu vzgledu.

Tebi, draga Omrova mati, pa izreka med drugimi tudi slovenska narodna družina na Koroškem svojo prisrčno zahvalo za Tvoje delo, za Tvoje prepričanje, za Tvojo duhovno oporoko.

Otrokom in sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

Šmihel pri Pliberku

V nedeljo smo položili k zadnjemu počitku Zilanovega Folta iz Črgovič. Pogrebne obrede so opravili dekan Srienc, kaplan Stanko Olip in domačin Janez Tratar. S pesmi mi žalostinkami se je poslovil od pokojnika šmihelski cerkveni zbor, ob odprtem grobu pa je dolgoletnemu društvniku v spomin spregovoril predsednik KPD Šmihel Karl Gril. Več o pokojniku bomo poročali v naslednji številki NT.

Ločila

V nedeljo, 27. 2. t. l. je — v naročju svojih otrok — za vedno zatisnil oči Janez Mikl, Gamsov oče z Ločila pri Podkloštru. Umrl je, kot najstarejši faran, v 92. letu starosti.

Pokojnik se je rodil 29. 8. 1891 in je bil najstarejši sin Gamsove družine. Še kot gimnazijec je moral leta 1908 pre-

vzeti domačo kmetijo, na kateri je z veliko ljubeznijo gospodaril do leta 1955.

17. 11. 1919, potem ko se je vrnil iz 1. svetovne vojne, je poročil Nežo Samonig, s katero je imel 12 otrok — 9 sinov in 3 hčere. Kot zavedna slovenska družina so Gamsovi morali veliko gorja pretrpeti v zloglasnih Hitlerjevih časih: mdr. je moralo 5 sinov na fronto, s katere se dva nikoli več nista vrnila do-

mov. Oktobra 1960 pa je rajni Gamsov oče zgubil svojo ženo, ki je bila zaradi svoje pobožnosti in srčne dobrote povsod priljubljena in cenjena.

Svoj 90. rojstni dan je Janez Mikl praznoval v krogu svojih 9 otrok z družinami, 33 vnukov in 4 pravnukov, pri polni telesni in duhovni čilosti, ki jo je obvaroval do zadnjega.

Gamsov oče je bil 72 let dolgo član požarne brambe Ričarja vas ter ustanovni član Posojilnice Št. Lenart pri sedmih studencih. Po 1. svetovni vojni je bil občinski odbornik občine Podklošter in dolgo let tudi vasiški zastopnik Ločila ter farni svetnik fare Št. Lenart pri sedmih studencih. Nadalje je mdr. pomagal domačinom predvsem pri korespondenci z različnimi uradi.

Janez Mikl je bil tudi zvest naročnik in bralec Našega tednika ter verskih knjig. Med 1. svetovno vojno je pisal dnevnike in šele pred nekaj leti je uredil svoje memoarje.

S pokojnim Gamsovim očetom je farna skupnost zgubila globoko vernega člana, naša narodna skupnost pa zavednega pripadnika in velikega ljubitelja slovenskega jezika. Naj mu bo Bog mili sodnik! Ohranili ga bomo v večnem spominu!

Vsem prizadetim izrekamo iskreno sožalje.

Rožek

V okviru letošnjega Rožanskega izobraževalnega tedna je priredilo rožeško kulturno društvo „Peter Markovič“ v torek, 8. marca, predavanje dvornega svetnika dr. Pavleta Zablatnika „Domače šege in navade v vignetnem času“ v dvorani gostišča Pri Kosi na Ravnah. Večer proti pričakovanju ni bil zadovoljivo obiskan, kljub temu pa je potekel v prav domačem vzdušju. Ob navzočnosti predsednika Združenja staršev Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu in domačinov je predavatelj znal svoje strokovno predavanje pripraviti tako prikupno in poljudno, da smo od samega zanimanja kar zamudili, da je čas tako naglo teklo. Še in še bi poslušali taka izvajanja, ki bi priklicala

v spomin skoraj že pozabljene šege in navade starejšim rojakom, mlajšim pa nudijo taka predavanja vpogled v zgodovino našega kraja in človeka. Predavatelj nam je uvodoma razčlenil področje narodne kulture na duhovno in materialno kulturo in se potem dotaknil področja šeg in navad, iz katerih je oblikoval potem času primerni del šeg in navad vignetnega časa, tako od Svečnice pa tja do Binkošti. Medtem ko so zimske šege bolj preganjale hudobne duhove, so v igredi pozdravljali sonce kot vir življenja in zdravja.

Polni pričakovanja čakamo na knjigo, ki jo menda dr. Zablatnik pripravlja kot nadaljevanje svoje prve knjige „Od zibelke do groba“, ki je letos tako dobro odmevala.

S skromno uporabo goriva

LADA 1200 RL Nepojmljiva nizka cena, a dobra tehnika in oprema, 45,5 kW (62 PS), 4 vrata, prostoren, komfortabilen in z veliko zmogljivostjo. Zaradi moderne tehnike in dolgoročne konstrukcije (6-letna garancija proti rji) je to avto prihodnosti. Lada prihaja — kdaj pridete Vi do Lade?

Lado 1200 RL dobite pri Vašem zastopniku Lade za samo šil.

72.900.—

inkl. davek na presežno vrednost, neobvezno priporočljiva ravnalna cena.

Avto, s katerim se boste dolgo vozili!

ÖAF-Grät & Stift AG, 1010 Dunaj/Wien, Stubenring 16, tel.: 0222/528408. KOROŠKA: Jakob Rutter, Celovec, Krastowitz Str. 9, tel.: 04222/41434; H. Hinteregger, Radenthein, Stadionstraße 16, tel.: 04246/2319; W. Stralner, Rennweg 46, tel.: 04734/215; K. Winkler, Stall 108, tel.: 04823/302; H. Ortner, Beljak, Picostraße 42, tel.: 04242/28498; J. Jerney, Weitensfeld 17, tel.: 04265/212; J. Treffer, Wolfsberg, Herregasse-Parkhaus, tel.: 04352/4240; H. Oman, Matrei/Ostl., tel.: 04875/530; Lienz, Schillerstraße, tel.: 04852/4936.

Današnja občino Ljubljana Moste-Polje je tvorilo desetletja pred osvoboditvijo več predmestnih delavskih in kmečkih naselij z okoli 25.000 prebivalci. Razvoj železnice in industrije pa je krepil borbene delavske in kmečke vrste in njihovo proletarsko zavest. Ta, vzhodni del Ljubljane je bil tudi eno najmočnejših predvojnih slovenskih jeder Komunistične partije. Protijudski režimi so sicer poskušali vse, da bi zatrli glas ljudstva, a teroriziranje, zapiranje, preganjanje, interniranje itd., niso uklonili borbene duha revolucionarnih delavcev in kmetov. Nasprotno: pripravljeni in organizirani so stopili v narodnoosvobodilni boj. V njem je sodelovalo okoli 4600 borcev in aktivistov, padlo je 526 borcev, v zaporih in taboriščih je umrlo 288 ljudi, ubitih je bilo 59 talcev, žrtev fašističnega nasilja je bilo 93. Španskih borcev je bilo pet, nosilcev Spomenice 1941 je 209, narodnih herojev 12.

Občina Ljubljana Moste-Polje je danes ena izmed petih ljubljanskih občin. Obsega 17 odstočkov celotne površine Ljubljane, oziroma 15.000 hektarjev. Šestdeset naselij je razdeljenih v 23 krajevnih skupnosti. Septembra leta 1982 je imela občina 67.876 prebivalcev ali 21 odstočkov prebivalcev mesta Ljubljane. Selitveni prirastek že leta uvršča občino na najvišje stopnjo rasti števila prebivalstva. (Naravni prirastek je v vseh ljubljanskih občinah približno enak).

Visok selitveni prirastek seveda nosi s seboj dodatne probleme pri urejanju družbenega standarda občanov in njihovih bivalnih okolij ter zahteva hitrejšo rast socialnega razvoja. Občinska skupnost za razvoj družbene-

ga standarda rešuje te probleme po samoupravnem sporazumu z združenimi sredstvi gospodarstva, krajevnih skupnosti in občinske skupščine ter sistematično gradi objekte družbenega standarda.

Glede na doseženi družbeni proizvod (leta 1981: 14.024 mio dinarjev) in

skupščinama občine in mesta, Ljubljanskim urbanističnim zavodom, podjetjem Soseska, poslovnimi bankami in s Kmetijsko zemljiško skupnostjo. To se ugodno odraža v rasti industrije in gradbeništvu, več pozornosti pa terjata nadaljnji razvoj prometa, trgovine, obrti in kmetijstva. Urba-

kuilnost domovih. Med njimi je najpomembnejša pridobitev leta 1981 odprti novi kulturni dom Španski borci v Mostah. V njem deluje tudi Knjižnica Jožeta Mazovca. Kino Triglav ima po tri predstave dnevno, Jelovškov likovni salon pa nudi prostor za redne likovne razstave. Pomembni

ke podaljšane bivanja. V gradnji so, oziroma razširjamo štiri osnovne šole. Glasbeno šolo obiskuje 448 učencev. V srednjo šolo za elektroenergetiko in v srednjo šolo tiska in papirja hodi letos 1204 dijakov, na fakulteto za telesno kulturo univerze Edvarda Kardelja pa 434 študentov (rednih 365, ob delu 69).

Prek delegatov enote za zaposlovanje se vključujejo občani v samoupravno skupnost za zaposlovanje Ljubljana.

V telesni kulturi je vključenih ok. 25 odstočkov prebivalstva občine. Na razpolago imajo športni park Kodeljevo z dvorano in igrišči, športni park Vevče, dve kopališči, umetno drsališče v Zalogu in trimsko stezo v Zadržoru in vrsta ostalih objektov. Pozimi deluje smučarska vlečnica na Trebejlem. 61 osnovnih telesno kulturnih organizacij jim to organizirano omogočajo; pri čemer ne gre zamenjati tudi vrhunskih dosežkov naših športnikov.

Zdravstveni dom Ljubljana, tozđ osnovnega varstva Moste-Polje s 6 dispanzerji in 24 ambulantami ter 6 ambulantami v delovnih organizacijah skrbi za zdravstveno varstvo občanov. V občini je tudi psihiatrična bolnišnica kliničnega centra.

Skupnost socialnega skrbstva bedi nad preventivno in kurativno dejavnostjo pri pomoči družini, varstvu otrok in odraslih ter zagotavlja ustrezno družbeno pomoč, kadar in komur je to potrebno.

V 23 krajevnih skupnostih delovni ljudje in občani organizirano samoupravno odločajo o vseh pomembnih zadevah družbenega življenja širšega splošnega pomena.

Občina Ljubljana Moste-Polje:

Proletarsko jedro zagotavlja zdrav razvoj

po številu zaposlenih (29.074, od tega v gospodarstvu 26.559), je občina na četrtem mestu med ljubljanskimi občinami. In čeprav je po družbenem proizvodu na zaposlenega v Ljubljani na drugem mestu, je zaradi visokega selitvenega prirastka po družbenem proizvodu na prebivalca v Ljubljani šele na četrtem mestu.

V gospodarstvu posluje 146 organizacij združenega dela, od tega 1 sozđ, 27 enovitih delovnih organizacij, 16 delovnih organizacij s 46 tozdi in 19 delovnimi skupnostmi skupnih služb ter 35 tozđov s sedeži zunaj občine ter ena poslovna skupnost in 1 POZD. V skrbi za nadaljnji skladen in celovit razvoj pa prevzema razvojno-gospodarska skupnost vlogo nosilca sodelovanja in usklajevanja interesov med investitorji, izvajalci,

nistično se občina vključuje v Generalni plan urbanističnega razvoja mesta Ljubljana. 10 linij mestnega prometa skrbi za redni dnevni prevoz občanov. Samoupravna stanovanjska skupnost gospodari s stanovanji, skrbi za družbeno pomoč in novogradnje.

Do konca leta je bilo v občini Ljubljana Moste-Polje 8196 družbenih stanovanj in 3204 etažno lastniških stanovanj. Samoupravna komunalna skupnost združuje sredstva in skrbi za vzdrževanje komunalnih naprav kolektivne rabe.

Med družbenimi dejavnostmi naj najprej omenimo kulturo. Delovni ljudje in občani se združujejo v 11 društvih in skupinah, ki so povezane v občinsko zvezo kulturnih organizacij. Delovanje jim je omogočeno v 10

Zahomc:

Franci Wiegele svetovni prvak!

Franci Wiegele, 18-letni športnik iz Zahomca, je minulo nedeljo na Finskem osvojil na svetovnem prvenstvu zlato kolajno! Kot je dejal novopečeni svetovni prvak, je sicer upal, da se bo uvrstil na prvenstvu juniorjev med najboljše. Tem bolj pa je bil vesel, ko je osvojil 1. mesto.

Delo zahomškega športnega društva je torej zopet skrbelo za bogate sadove. Odlična trenerska roka Franca Wiegela, očeta svetovnega prvaka, je zopet poskrbela za vrhunski uspeh, ki je najlepše plačilo za trenerja in društvo.

Svetovnemu prvaku, trenerju ter predsedniku športnega društva čestitamo k temu velikemu uspehu in jim želimo še naprej vse boljše pri njihovem delu!

Djekše

Minulo nedeljo je občina Djekše priredila za občane smučarsko tekmovanje. Zbralo se je nad 130 tekmovalcev vseh starostnih skupin.

Na sončnih Djekšah se je sonce tokrat skrivalo za oblaki in bilo je mrzlo. To pa je pripomoglo k dobri kvaliteti proge. Ostala je trda in tako nudila vsem tekmovalcem iste možnosti. Po zanimivem razpletu tekmovanja je dosegel najboljši čas Josef Ladinig, le devet stotink pred Herbertom Krapeschem. Pri ženskah pa je vozila najhitreje Christine Ladinig. Vsi trije so doma na Kneži.

Prireditve je na vsak način uspešna. Nazadnje je župan dir. Johann Travnik podelil zmagovalcem lepe nagrade. Veselje je bilo ogromno, predvsem med mlajšimi!

Zmagovalci posameznih skupin:

Ursula Nusser, Richard Rebernik, Gregor Kassl, Martina Kitz, Johann Kitz, Waltraud Slamanig, Robert Glaboniat, Elvira Travnik, Arno Blassnegger, Christine Ladinig, Josef Rebernik, Gabriele Napetschnig, Josef Ladinig, Franziska Napetschnig, Franz Slamanig, Siegfried Nusser, Michael Kreuter.

D. N.

W. Furlan zmagal na Pokljuki

Walter Furlan, zmagovalac Rožanskega pokala, je zadnje nedeljo zmagal na Pokljuki, kjer je bil 6. mednarodni maraton. Furlan je zmagal na „malem maratonu“ (21 km), medtem ko je Wili Tschernjak zasedel odlično 7. mesto. Pri ženskah je zmagala Jeli Jelovčan, pri moških na 42 km pa Bogdan Cmajnar.

Športniki DSG Podgorje odlično odrezali

Preteklo nedeljo je bilo v Lustenau-u (Predarlška) avstrijsko prvenstvo v tekah na dolgo progo (prvenstvo cross-tekov). Odlično so odrezali tekači trenerja Pepija Müllerja iz Podgorij. Silvija Wrolich je pri šolarkah osvojila bronasto kolajno, dekleta so kot „moštvo“ zasedla odlično 3. mesto, fantje pa so priborili 2. mesto.

kdz mladina za mladino

piše Hubert Mikel

Zopet se bližajo volitve. Večinske stranke se, kakor vedno, po dolgem medvolilnem premoru zbudijo in stepejo za glasove volilcev. Ker pa je zadnje čase t. i. alternativno gibanje zelo močno, skušajo razni politiki obleči zeleno srajco, kar pa ne

pa se porazdelijo po večinskih strankah, ki so tako „slowenenfreundlich“. To vsakemu v zadostni meri dokazujejo zadnje Wagnerjeve izjave. Kdaj se bomo končno zavedali, da nadaljnji razvoj manjšinske politike ne odvisi samo od prošnji manjšinskih politikov na politike večinskih strank, temveč je odvisen od zavednosti vsakega Slovenca?!

Koroški Slovenci za ALÖ

uspe vsakemu v prepričljivi meri.

Kakor vam je znano, je bila pred kratkim ustanovljena ALÖ (Alternativna lista Avstrije). Pri tej stranki je za nas Slovence posebno razveseljivo to, da ne sprejme v svoje vrste nobenih fašističnih in nacističnih grupacij, kar pri večinskih strankah popolnoma pogrešamo. Zavzemajo se za popolno uresničitev člena 7 ADP in nastopajo proti tristrankarskemu sporazumu.

Da to niso samo prazne floskule, vidimo že pri podpornih izjavah, ki jih potrebuje vsaka stranka, da sme sploh nastopiti k volitvam. Te so bile pri ALÖ na Koroškem brez izjeme dvojezične.

Nekaj, kar je za nas čisto novo in česar še pri nobeni stranki nismo doživeli, je to, da imajo narodne skupine v okviru ALÖ status desete zvezne dežele. To pomeni, da lahko manjšinske probleme rešijo tisti, ki so neposredno prizadeti, namreč mi sami.

Stranka že zaradi tega zasluži podporo vseh kolikor toliko zavednih koroških Slovencev in ne kakor smo bili navajeni v preteklosti, samo od nekaterih, drugi

pa se porazdelijo po večinskih strankah, ki so tako „slowenenfreundlich“. To vsakemu v zadostni meri dokazujejo zadnje Wagnerjeve izjave. Kdaj se bomo končno zavedali, da nadaljnji razvoj manjšinske politike ne odvisi samo od prošnji manjšinskih politikov na politike večinskih strank, temveč je odvisen od zavednosti vsakega Slovenca?!

Današnji svet postaja vedno bolj odvisen od „zdravja“ narave, ki jo človek iz dneva v dan bolj zastruplja. To v zadnjem času vsi doživljamo, npr. v obliki kislega dežja. ALÖ ima obširno izdelan program za zaščito narave. Alternativci so proti oboroževanju, ki požre velik del davkov, ki bi se lahko uporabljali za bolj koristne stvari, en del npr. za gradnjo dvojezičnih otroških vrtcev, ki bi jih Slovenci tako kravato potrebovali. Saj je boljše en narod na miren način ohraniti, kot pa druge z orožjem uničevati!

Kar se tiče volilnega boja, se vidi alternativnost ALÖ v tem, da ne razšipajo gromozanskih vsot denarja za nesmiselne plakatne stene in drage volilne odaje v televiziji in po radiu.

Če ste v zadnjem času zasledovali v medijih napadalne akcije proti alternativcem, ste gotovo opazili, da jim podtikavajo levičarstvo, ki bi se naj skrivalo pod alternativnim plaščem. Da ta trditev nikakor ni upravičena, dokazuje dejstvo, da so nekateri izmed vodilnih sil ALÖ teologi. Priselilo pa se je v alternativni tabor tudi nekaj nekdanjih volilcev KPA, ki sedaj odklanjajo to stranko.

Na vsak način zasluži alternativno gibanje še večjo podporo v javnosti. Isto velja tudi za Slovence. Treba bo, da se Slovenci končno prebudimo ter se potegnemo iz nemškega blata, kar bo uspelo samo, če bomo podprli slovensko rešitev — ALÖ.

Naš športni reporter

piše F. Jožef Smrtnik

Zima in z njo zimski šport se nagiba koncu. Smučarji so šli na zadnje tekme v Ameriko in na Japonsko. Teh tekem pa ne vidimo več na televiziji, prinašajo samo še kratka poročila. Vse

udeležilo osemnajst igralcev, po večini člani prvega moštva. Trenirali so predvsem, kako čim bolj obvladati žogo. Še večjo važnost pa je trener Radovan Avdič polagal na tekme, zato so

ni. Najvažnejša je motivacija vsakega posameznika in da se vsak igralec zaveda, da igra v moštvo, na pa sam. Če se igralci zavedajo, da so neka skupnost, potem nimam strahu, da ne bi uspeli oz. da bodo dosegli visoki cilj, ki so si ga zastavili.

Vem, da so problemi, zaradi katerih celotno moštvo trpi. Tu hočem nakazati problem igrišča, ki še vedno ni rešen. Košatovo igrišče je na razpolago v glavnem le za tekme in tako SAK nima prave možnosti, da bi treniral v Celovcu.

Seveda se bodo nekateri razburjali in kregali, če bi SAK-u ne uspelo, da bi prišel v Koroško ligo. Iskali bodo vzrok tam, kjer ga mogoče ni. Zato je za igralce res velika podpora s tem, da pride čim več navijačev na tekme. Več bo gledalcev, bolj bo naše moštvo uspešno, o tem sem prepričan. Kajti vsak koroški Slovenec mora vedeti, da to ni samo neko moštvo, temveč naše, slovensko moštvo.

SAK in pomlad

bolj v ospredju sta s pomladjo lahka atletika in nogomet. Pri tej temi bi se tudi jaz ustavil.

Slovenski atletski klub je bil zadnji teden na pripravah v Lipici v Sloveniji. Priprave so zato bolj važne, ker je naše slovensko moštvo na najboljši poti, da se dvigne v razred više — v Koroško ligo. Te priprave se je

jih precej odigrali. V tekmah je preizkusil vse igralce in skušal ugotoviti, v kateri poziciji so najbolj sposobni.

Kajti pričetek vigredne sezone ni več daleč in prav je, da je moštvo fizično in tudi glede motivacije dobro pripravljeno. Prav je, da gredo igralci z občutkom v tekme, da so dobro pripravljene.

SAK pred prvenstvom

Čez teden dni se bo za enajsterice vzhodne podlige pričel odločilni del nogometnega prvenstva 1982/83. Jesenski del je Slovenski atletski klub za ključil odlično. Celovski atletiki so „prezimali“ na 1. mestu lestvice. V vigrednem delu prvenstva pa čaka slovenske nogometne trdo delo. Zato se je Slovenski atletski klub teden dni pripravil v Lipici. Do začetka vigredne sezone pa bo moštvo odigralo najmanj dve prijateljski tekmi tedensko. Ker se priprav v Lipici niso mogli udeležiti vsi igralci, je to edina možnost, da se moštvo viga pred začetkom prvenstva. Na žalost so nekateri igralci članskega moštva poškodovani, upamo pa, da bodo do prve tekme ozdraveli.

Minulo soboto je SAK odigral v Žvabeku prijateljsko tekmo proti avstrijskemu drugoligašu, enajsterici iz Št. Vida. Slovenski atletiki niso mogli nastopiti z najmočnejšo postavbo, kljub temu pa je tekma naših nogometištev bila zelo zadovoljiva. Sicer je Št. Vid zmagal, rezultat 7:2 pa je bil le previsok in ni odgovarjal poteku igre. Dvakrat je sodnik prisodil nasprotniku enajstmetrovko.

V nedeljo pa je slovenska enajsterica premagala moštvo iz Hüttenberga z rezultatom 14:0.

Do 27. marca, tedaj bo SAK imel na Košatovem igrišču v gosteh Šmihelčane, bo ekipa Rada Avdiča odigrala še pet do šest prijateljskih tekem.

19.-24. marca celovec

15. strokovni sejem za gastronomijo in turizem

od sobote, 19. marca, do četrta, 24. marca 1983, dnevno od 9. do 18. ure.

Celovec — sejemska razstavišče, vhod St. Ruprecht Straže.

„Mednarodna parada sladokuscev“

ob priliki desetletnega obstoja „Kluba koroških kuharjev“ z udeleženci iz 11 držav. Mednarodna razstava kuharskih plošč, topla kuhinja, tekmovanje natakharjev, barkeeperjev in slaščičarjev.

Strokovna zborovanja za turizem

Posebne razstave trgovske zbornice (WIFI) na Koroškem, strokovno združenje koroških pekov, koroških cvetličarjev, koroških drevesnic in poklicnih vrtnarjev ter koroško-štajerskih pivovarjev.

